

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un semestru . . . 12
Pe o lună . . . 2

Mrei de Duminecă

Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Mrei de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksa utca 2—3.

INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

„In ceasul supremei hotărâri“.

»Asigur pe Maiestatea Voastră, că nu este slujitor mai credincios al glorioasei case stăpânitoare Habsburg decât umilit subsemnatul«.

Astfel scrisese Ludovic Kossuth tatăl, în rugarea sa de grație, când (în anul 1843) ceruse Șuveranului iertarea pedepsei sale. După ce fusese prea credinciosul ministru al Maiestății Sale, după ce apăruse casa domnitoare contra aripei republicanilor, după ce apăruse comunitatea cu Austria în legea presei cu sancțiuni înalte. Nesinceritatea în sus, păstrarea puterii în jos, bunăvoința manifestă a casei domnitoare pentru păturile largi ale populației, făcând din slăbul și ambițiosul agitator un revoluționar. Prin lozincile de agitație pe tema dreptului constituțional unguresc voia să împiedice ca familia domnitoare să primească prin proiectul de improprietărire a țărânimii și prin marea reformă țărănească rolul de liberatoare a păturilor largi ale populației din robia lor economică și voia să împiedice ca suveranul și poporul să fie uniți printr'o legătură puternică, scoțându-se poporul din sfera de putere a oligarchiei boierești.

Primejduirea interesului de clasă al oligarchiei ungurești a dus la ciocnirea sângeroasă a dinastiei cu Ungaria. Poporul amăgit, lupta pentru șleahtă contra dinastiei care stăruia să ducă poporul pe calea progresului economic. Ultimul act al acestei drame sângeroase fu capitularea dela Șiria. Aceiaș oameni cari răsculară cu fraze na-

ționale poporul însetat după progresul economic contra casei domnitoare »vrășmașe poporului«, stăteau acumă împotriva dinastiei spre a zădărnici așezămintele făcute de ea spre binele poporului, introducerea cadastrului, desființarea rămășițelor iobăgiei, împărțirea de-opotrivă a sarcinilor publice.

Șase-zeci de ani în urmă se ivi din nou solul împăratului înaintea lui Kossuth, care, mult mai mic prin darurile firei, dar, pe cât se poate, mai mare prin trufie decât Kossuth tatăl. Timp de o oră trebui să aștepte solul suveranului, până când capul neîncoronat al oligarchiei ungurești se coborî a-l primi pe trimisul împărătesc.

D. Lukács expuse prințului libertății puțința soluțiunii crizei cu partidul kossuthist, adause însă condiția că Kossuth va trebui să înscrie în lege drepturile garantate ale poporului. Dar d. Kossuth ceru supunere fără condiții:

Ori stăpânirea garantată șleahței ungurești, ori rezistență națională! Ori prefecti împărătești cari să puie puterea împărătească în slujba oligarchiei, ori prefectul va fi bătut până la sânge și va fi târit pe dric prin străzile orașului! — Ludovic Kossuth și Francisc Kossuth sunt reprezentanții aeeleiași politici. Servitori credincioși ai casei stăpânitoare de Habsburg câtă vreme guvernul le dă stăpânirea fără margini peste popor, republicani-rebeli, dacă dinastia caută peste capetele șleahței ungurești o legătură directă cu mulțimile mari ale poporului.

Puterea reală rămâne în mâinile șleahței, împăratul are libertatea de a numi miniștrii,

dar numai din rândurile ei; în schimb împăratul primește ostași, dar urgia acestei furnizări va trebui să o poarte tot el în fața poporului, căci este doar Viena cea afurisită care cere ostași, și tot Viena e de vină că poporul supt este zdrobit de povara sarcinilor dela care oligarchia se sustrage. Devoltarea rasei ungurești este împiedicată prin apăsarea economică, *de dragul echilibrului însă naționalitățile credincioase dinastiei sunt prigonite până la moarte, persecutate, disprețuite și ținute la stâlpul infamiei.*

Politica asta care constituie o primejdie permanentă și va trebui să ducă curând sau mai târziu la un cataclism al monarhiei, a fost reprezentată de Francisc Kossuth cu trufie suverană în fața solului coroanei. Și d. Lukács nu putu desigur să refereze despre misiunea sa împăratului decât că boierimea stăruiește cu nestrămutare ca monarhia să se închine fără condiții în fața șleahței ungurești. *Audiența dlui Lukács și ceeace va urma în zilele viitoare, are deci o însemnătate istorică extraordinară și hotărîrea ce trebuie luată va fi una din cele mai grave și pline de urmări din câte s'au luat până azi de dinastie.*

Nu exagerăm dacă spunem că se hotărêște despre binele sau nenorocirea, despre existența sau neexistența monarhiei.

Sau se va înlătura monopolul șleahței ungurești asupra puterii sau se va arăta în fața lumii întregi că rostul întreg al coroanei este de a împrumuta, cu strălucirea ei, voinței șleahței ungurești, puterea legilor și de a confirma că armata și insti-

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

COPIL.

Sivu-i de 7, Marta de 5 ani. El bălai, ea bălae. Amândoi au ochi de cicoare, amândoi grăsuți, indesați. Sunt rupți dărab din tatăl lor și de aceea mama, lelea Năstăsie, îi are dragi. Ca lumina ochilor de dragi.

— Copiii ca ai mei nu are nimeni! — așa se lăuda lelea Năstăsie prin sat.

Dar las, că și are val cu ei. Și cum să nu aibă, că amândoi îi drăcușori împelițați. De-i el ștregar, ștregarăiță și ea. Numai că inima bună de mamă, sufere, rabdă și iartă! Mai rar le ridică cămășuța și pe pelicica goală le dă cu palma. Când îi vede că plâng atunci are și ea păreri de rău. De-aceea mai mult rabdă și mai mult cu vorba bună îi muștră.

Acuma, că a dat căldura verii și-i dricul lucrului, e mai mult ea cu ei. Tatăl e dus la câmp. Dar nici ea nu mai răzbește cu toate. Trebuie să gătească mâncarea, să-și isprăvească lucrurile ei migăloase și fără spor, cari se țin de gospodăria casei.

Dimineața când se deșteaptă în pătuceanul lor, le zimbește 'n obraz mândrul soare. Își spală fețele își zic »Ingerelul« și »Tatăl nostru«. După aceea: la vatră îi așteaptă blidul cu lăptișor cald și măli proaspăt copt de mamița lor pe timpul când ei dormeau încă. Infulică amândoi pe întrecute, unul de-oparte, cellalt de ceea parte a blidului, până li-se rotunzesc burțile.

Ușa-i deschisă. În curte e un frăgar mare. În-

cărcat cu fragi negre, coapte. Cele mai frumoase îi pe jos. Să răsfăță găinile și pușorii în ele. Pe o creangă, aproape de pământ, niște vrăbii. Bărbătușul și muerușca ciugulesc, încearcă să ducă câte o fragă puilor lor. Măța de jos le pândește lacomă.

Sivu își face vânt în afară. Marta după el. Se joacă puțin pe sub frăgar. Marta desmeardă măța. Siviu cățălușul. Asta însă numai pentru ochii mami, cari îi pândesc.

Indată ce lelea Năstăsie, pusă pe lucru, îi scapă din ochi, ei o zbucnesc afară, la uliță. Aci e lumea lor. Se 'ntovărășesc cu alți prieteni și prietene din vecini. Își fac cai, aleargă nechezând, în dreapta și în stânga, răscolind praful drumului. Și când lelea Năstăsie prinde de veste, mai ia-i dacă ai de unde. Cine știe pe unde or fi, prin cellalt capăt de sat.

Ea însă nu are vreme să-i caute și apoi «doară de aceia's copii ca să se joace». Își isprăvește un lucru și se apucă de cellalt. Acum a spălat hainele și le a întins pe funie în grădină.

Copiii se joacă pe prundul riului. Fac cetății, căși și riuri din năsip. Când îi rupe foamea se trag mereu spre casă.

Soarele arde nu alia. Ii la amiază. Pe drum, spre casă, se întâlnesc cu mama. Se duce cu «speia» încărcată în cap. Duce de mâncare lucrătorilor. E veselă când îi vede. Le spune unde-i cheia dela cugnă, unde le-a pus partea de mâncare, le pitește să se poarte bine, fete-i îi mai șterge cu cărpa nasul și apoi pleacă. Pleacă și ei spre casă.

Când pisica nu-i acasă șoarecii joacă pe masă. Așa și ei. Sorb, odată, de două-ori din păzitură,

— nu le place. El știe unde-i așezată brânza dela vacă. Caută și o află. Măncă amândoi. Nu le mai pitește nici asta. Ea știe unde-i oala cu crastaveți murați. Trec la ea. El ridică piatra, ea bagă mâna și-i scoate. Măncă cu poftă și pe unde au căutat așa lasă, descoperit.

Acum închid ușa. Pun cheia la loc. Mai îmbucă de »desert« câteva fragi. Trec în grădinuță. Mi-roasă florile pe rând. Apoi le împart.

— Trandafirii's ai mei — zice Marta.

— Crinii ai mei.

— Busuiocu'i a meu.

— Ho, ho, că tu ai prea mult — răspunde el, și apoi, tot el:

— Eu iau din trandafirii tăi.

Fata fuge să nu-l lase. Nu poate. E doar mai mică și nu răzbește. Ca să fie paguba în parte, aleargă și ea la crini, rupe și ea din ai lui. Se ceartă.

— Urîto!

— Urîtule!

— Măgăriță.

— Dacă's eu măgăriță, tu ești frate cu ea. Fuge la un păr cu pere încă verzi, dar bogat în rod.

— Asta-i a meu. Și tot ce e în el.

— Așa? Apoi stai tu să-ți arăt eu că nu-i al tău. Și el se urcă în păr. Fata plânge de ciudă.

Cum s'a urcat a atins funia pe care erau atârinate la soare albiturile, și nu fusese capătul asta al ei bine legat de trunchiu. Funia se desface. Cade la pământ. Cu ea și albiturile.

Fata bate în palmi de bucurie.

— Acu capeși dela mama!

Sivu-i supărat.

tuțiile economice ale monarhiei nu pot exista decât dacă poporul este dat pradă acestei șleahțe, totdeauna cu primejdia ca poporul nemulțămît să dea curs liber des-nădejzii sale zdrobind temeliiile monarhiei.

Ori împăratul, ori exponentul oligarhiei: d. Francisc Kossuth și tovarășii săi dd. Wekerle Andrassy, Apponyi! Aceasta este din nou alternativa situației. Dacă acești din urmă își vor înfăptui voința, atunci la toamnă începe iarăș politica de stoarceri asupra armatei și asupra celorlalte instituții monarhice și ea va urma până atunci până când se va smulge Suveranului ultima putință de a găsi calea către popor: votul universal. **Urmasrea va fi, că naționalitățile vor întoarce spatele dinastiei; se va ivi o dorință generală după un ajutor din afară, care nu va rămâne fără urmări nici asupra naționalităților Austriei.**

Iar rasei ungurești se va arăta în cazul cel mai rău calea către Schwecha. Și nici capitularea dela Șiria nu va mai impresiona mult șleahța, căci tot ei au fost cei cari după răscoala lui Rákóczy au primit mai multe averi și mai multă putere și pentru cari a mai urmat totuși după 1849 un 1867, care prin răscumpărarea gras plătită a sarcinelor urbariale le-a mai crescut puterea și demnitățile.

A sosit ceasul din urmă. Rana va trebui să fie sau arsă, sau ea va cuprinde și mici organismul întreg al monarhiei. Monarhia stimează și prețuiește legalitatea constituționalismului, dar strălucirea coroanei nu poate fi pusă în umbră prin inconștienta șleahței ungurești.

D. Francisc Kossuth vrea răzbunarea pentru Șiria și vrea să sacrifice prestigiul dinastiei tradițiilor kossuthismului. Trebuie să se dovedească acum aventurierului italian că dinastia și monarhia sunt o putere reală și de neînfrânt. D. Francisc Kossuth trebuie să simtă singur că după Șiria sa nu poate

urma o sporire a puterii oligarhice. Suveranul și poporul s'au întâlnit și s'au înțeles. Nimeni să nu se încumete a se încerca să desfacă legătura aceasta.

Hotărîrea dinastiei nu poate fi îndoioasă. Nu dinastia ci d. Kossuth trebuie să capituleze. Atunci el va putea în dragă voie ca un mare bărbat »neînțeles« să părăsească țara, bogat nu numai în experiențe..

Va fi o scenă dramatică în istorie când el cu ochii lăcrămând va înmormânta o coroană la Orșova, pe care el la întoarcerea sa în Ungaria a adus-o în valută de lire italiene, ca singura sa avere, când reîntrase în scumpa sa patrie.

(»Reichspost«) dela 2 Iulie st. n.

Primarticolul nostru de azi. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra judițiosului articol ce-l publicăm la loc de frunte azi. Il traducem fidel din ziarul vienez »Reichspost«, un organ de publicitate foarte distins, care exercită adesea o înrîurire lămuritoare asupra sferelor politice din preajma coroanei și nu arare e înrîurit însuși de aceste sfere, cari veghiază asupra intereselor de viață ale dinastiei. Articolul se datorește unui influent factor politic dela noi, înrudit de aproape cu aspirațiile noastre. Din rândurile acestui articol transpiră o caldă înțelegere pentru suferințele popoarelor exploatate și asuprite de »șleahța« ungurească, precum și o adâncă pătrundere a spiritului epocii celei mai noi în istoria Ungariei. Ceeace ne face să subliniem însă acest articol, e nota de o simpatică sinceritate ce iasă în viu relief mai cu seamă în pasajul, care cuprinde un energic avertisment la adresa coroanei pentru atitudinea ei șovăitoare și pe care cititorii noștri îl vor găsi ușor, deși autorul îl estompează cu o diplomatică măiestrie de stil.

Procesul de înaltă tradare dela Agram. Procesul acesta care pare a nu se mai isprăvi, a adus ieri un episod interesant. Un martor, contabilul Iulius Herak, a declarat că la organizația poporației ortodoxe (sârbești) regele Petru al Serbiei ur fi participat în persoană. Inaintea procesului împotriva ziarului »Otacibina« în Bania-luka, regele Petru ar fi venit în comuna Cel'naț

din Bosnia, însoțit de un ofițer sârb, amândoi îmbrăcați țărănește. Herak declară că i a văzut și spune că a recunoscut pe regele Petru. Știrea că regele pe timpul acela ar fi fost bolnav, l-a confirmat în credința sa. Intrebat cu stăruință de procurorul, acesta, martorul, repetă că a văzut în anul 1907 în Celinaț lângă Bania-luka doi bărbați îmbrăcați țărănește cari vorbeau franțuzește și nemțește și că unul din ei semăna leit cu regele Petru.

Martorul Albert Spitzer confirmă de-asemenea că s'au ținut întruniri secrete la cari au participat și regele Petru.

Ajurnarea camerei austriace. Ziarul »Nodni Listy« din Praga e informat, că Miercuri, în 7 a. l. c., guvernul va ajurna camera austriacă. Cauza pentru care guvernul a decis să ajurneze camera, e că, voind să se apere în contra obstrucției deputaților slavi cu producerea de urgență ale socialiștilor, slavii amenință cu obstrucție tehnică și între astfel de împrejurări nu se poate rezema cu deplină siguranță de alianța germanilor cu socialiștii.

Din altă sursă se anunță, că probabil la începutul săptămânei viitoare slavii își vor retrage propunerile de urgență și e speranță ca, până în 15 Iulie să se tranșeze atât legea de autorizație comercială cât și convenția comercială cu România.

Nici o schimbare.

Ziua de ieri n'a adus nici o schimbare mai însemnată în mersul crizei. Se pare, că Maiestatea Sa în urma evenimentelor din sânul partidului kossuthist e scârbit și că nesuccesul dlui Lukács l-a atins foarte neplăcut. Guvernul actual nu mai voiește și nici nu poate sta multă vreme în fruntea afacerilor. Coaliția s'a prăbușit și Maiestatea Sa, refuzat de către ignobilii politicieni kossuthiști, nu mai are cui să se adreseze. Criza în Ungaria n'a fost nicicând în anii din urmă atât de gravă ca astăzi. Nesiguranța cea mai deplină domnește și nu se poate nici măcar închipui care are să fie deciziunea Maiestății Sale.

Nu trece mult și pe fața Martei încă se ivesc nori. Ori și cum și ea e vinovată. De capătă unul capătă și cellalt.

Se împacă.

Ies din grădinuță. Din ocol o zbugnesc pe poartă. O încuie. Cheia o pun la loc. Pe urma lor par'că au fost tătarii nu alta. Ca lăcustele. Dar lor mult le pasă de asta.

O iau de-alungul drumului. Se întovărășesc cu prietenii din vecini. Și până a nu veni mama dela câmp, o iau în jos spre vale.

Ajunși aci aruncă la o parte cămeșuțele și se aruncă 'n valurile apii. Când se satură de a sta liniștiți, ies la mal, se ung cu noroi, să fac ca harapii. Rîd unul de altul și iar se aruncă 'n apă. Bat din mâni și din picioare. Apa sare în stropi în sus și cade la mal pe hăinițe. Ies iară, adună floare de săpunelniță și se spală frumos.

Când prind de veste li's vânete buzele și mâinile zbîrcite. Tremură de frig. Au stat prea mult în apă. Soarele îi la chindii. Se îmbracă în pripă. Tremură. Incepe el:

»Frigurile mele
La tine în piele!»

— Ba la tine! — zice ea.

Pleacă în pripă. Fugind pe drum, Sivu scoală un bolovan cu degetul cel mare dela piciorul

drept. Il doare. Să oprește. Li curge sângele. Stă la margine de drum, plângând.

Marta se apropie. Il vede așa și o cuprinde mila. Ar voi să plângă și ea.

— Te doare?
— Doare.
— Rău?
— Rău!

Il aduce frunză de brusture să pună pe rană. O leagă acolo cu ceva zdranță aflată pe drum. Apoi pleacă încetinel. El schioapătă și-i îngâdurat de ce o să-l aștepte acasă. Ea miloasă.

Is acasă, la poartă. Mama, cântă și se învârtă singură în jurul gospodăriei. Ei stau și ascultă. Ar intra dar li-e frică.

— Du-te tu nainte.
— Ba tu.

Pe urmă, fata, mai nevinovată își ia inima în dinți și intră. Portița scârțâie.

Lelea Năstăsie iese să vadă cine-i.

— Mamă dragă, să nu mă bați, mamă dragă! Că eu nu-s de vină.

— Da Sivu unde-i?
— Și-a rupt degetul dela picior.

Pe mumă-sa o cuprinde spaima. Din mânia ce o avea asupra lor, acum nu mai are nimic. Copilul ei și-a rupt degetul.

— Unde-i?
— La poartă.

Se duce după el. Il aduce ea însași. Acu i-a trecut mânia. Il leagă la deget cu o fâșie de pânză de in curată, îl desmeardă și-l mustră încet.

— Nu v'am spus eu să fiți buni și să nu faceți bolunzii. Vezi acu sufere! Noroc că nu ți-ai rupt g-umazii.

Zice și ea din gură. Dar altceva simte la inimă. Că doar e mamă. Și mamele toate au inimă bună și iertătoare. Iar copiii-s neastâmpărați.

Cluj, 1909.

Iuliu V. Ioanovici.

„Unirii“ dela Blaj.

(Epigramă.)

«De un timp încoace »Unirea« publică lungi articole în care se trudește să-i detracteze lui Șaguna orice merit național» etc. (Mai multe ziare.)

De când »Unirea« — îi dă cu »detractarea«, Am auzit că vrea să-și schimbe titlu;
Va »suplica«, se crede, la »capitlu«,
Ca 'n viitor să-și zică »Dezbinarea«. X.

Telefon nr. 467.

KARDOS GYULA

cea mai mare fabrică de trăsuri sudungară

Temesvár-Gyàrvàros, Hãromkirály-ut 14. (Casa proprie.)

Mare magazin de trăsuri noi și folosite.

Pregătesc lucruri de fierar, rotar, șelar, de lustruit și orice reparări de bransa aceasta, cu prețurile cele mai moderate. Preț curent gratis și franco. Tot aici se mai pot căpăta omnibuse pentru 6 persoane, cară funebre, felurite căruțe »landaner« cu prețuri moderate.

D. Lukács, contrar știrilor de ieri, n'a rămas în Viena, ci deja aseară s'a înapoiat la Budapesta. Maiestatea Sa pleacă azi la Tauern, ca să asiste la inaugurarea unei linii ferate. Astfel deciziunea s'a amânat iarăși cu câteva zile, rămânând să urmeze probabil la începutul săptămânii viitoare. D. Lukács va sta deocamdată în Budapesta, așteptând să fie din nou chemat în audiență.

Evenimentele de ieri le resumăm în următoarele:

Audiența d-lui Lukács.

Din Viena se anunță: Audiența d-lui Lukács n'a adus nici o schimbare în mersul crizei. M. Sa nu a luat încă nici o hotărâre, și se pare, că știrile sosite din Budapesta au înrăuit defavorabil asupra deciziunii. D. Lukács n'a făcut M. Sale nici o amintire despre schimbarea intervenită în sânul partidului kossuthist, în urma împăcării d-lui Justh cu Kossuth, și prin urmare n'a putut să fie vorba nici despre restaurarea unității partidului. Cercurile din Viena cred că unitatea partidului kossuthist e foarte efemeră, deoarece divergențele de tactică și de principii au încetat numai în aparență, rămânând să izbucnească iar peste câteva zile.

Împăratul va pleca mâine la Tauern ca să asiste la inaugurarea liniei ferate de acolo. D. Lukács a plecat aseară la Budapesta. Firele rezolvirei astfel se vor relua numai la începutul săptămânii viitoare.

Impăcarea d-lor Justh și Kossuth se desminte.

«M. T.» e autorizat să desminte împăcarea d-lor Justh și Kossuth. D. Kossuth nu s'a abătut întru nimic dela atitudinea s'a de mai înainte. D-sa profesază și azi neschimbat aceleași principii cu privire la reforma electorală și banca națională. Nu sunt decât pervertiri deci toate câte se scriu asupra atitudinii sale șovăielnice și a corecturilor ce le face zilnic în convingerile sale.

Memoriul său înaintat M. Sale oglindește aceleași convingeri. În privința sufragiului universal d. Kossuth pretinde nestrămutat: păstrarea supremației maghiare, ceia ce se primejduiește prin sufragiul universal, egal și secret. De asemenea sunt gratuite invinuirile ce i-se aduc, că ar negocia în ascuns cu politicianii 67-iști. Intre d-nii Kossuth și Justh n'a fost vorbă nici odată de vre-un compromis de felul celui colportat de unele ziare. De asemenea e colportată și știrea cu privire la împăcarea d-lui Kossuth cu Justh.

Lukács și Aehrenthal.

Din Viena se anunță: Desele consfătuiri ce au avut loc între d.d. Aehrenthal și Lukács sunt de o importanță cu mult mai mare decât li-se atribuie. D. Lukács ieri, atât înainte cât și după audiența sa, l-a vizitat pe baronul de Aehrenthal și s'a consfătuțit îndelung cu el. Imediat după aceasta consfătuire M. Sa a primit în audiență și pe d. Aehrenthal. Nu rămâne îndoială că cu prilejul acestor audiențe a fost vorba de propunerile d-lui Lukács.

Rămâne guvernul Wekerle!

— Prin telefon dela corespondentul nostru, —

D. Wekerle a plecat azi înainte de amiază la Viena, ca să se înfățișeze în audiență la Maiestatea Sa. Împăratul îl va primi pe d. Wekerle mâine, Duminică înainte de amiază.

În cercurile politice influente se atribuie o deosebită importanță audienței de mâine. Se dă ca sigur că împăratul va încredința din nou d-nului Wekerle conducerea afacerilor. Un bărbat politic

inițiat în tainele culiselor a declarat că guvernul Wekerle va rămâne la locul său până la toamnă și numai după aceea se vor relua negocierile asupra crizei.

O scrisoare a dlui Iorga.

— D. N. Iorga răspunde prin »Courier Européen« d-rului Rakowski. —

La articolul dlui Dr. Rakowski asupra situației evreilor în România, apărut în »Courier Européen«, d. N. Iorga răspunde prin următoarele rânduri apărute în același organ:

»Curierul european« după cum nu este antisemit nu este nici filosemit. El înțelege să apere numai jignirea unui drept și călcarea dreptății.

Aceste lucruri l-au îndemnat de sigur să publice articolul dlui Rakowski, șeful socialist de naționalitate bulgară, asupra situației evreilor în România, unde d. Rakowski a stat câțiva ani. Îngăduiți deci unui român să opui raționamentelor și protestărilor dlui Rakowski faptele următoare:

România, stat înfăptuit prin sforțările numai ale rasei românești, are un caracter național incontestabil. Ea există pentru a reprezenta această rasă.

Românii, în număr de 5 milioane cel puțin cari sunt sub ocrotire străină, își îndreaptă priviri pline de speranță spre România. Moral ea reprezintă mai mult decât ceia ce pare că este. A aduce o atingere acestui caracter exclusiv național, care se legitimează în întregime, prin trecutul, prezentul și viitorul pe care are drept să-l întrevadă și să-l pregătească, înseamnă a o distruge.

Această țară, locuită de 5 milioane de țărani români și de o numărăoasă populație orașenească de români, ocrotește de asemenea o masă compactă de 500.000 evrei, cari în majoritate locuiesc în Moldova. Orașele din nordul Moldovei sunt în mâna lor. Ei dispun în cea mai mare parte de capitaluri. Ei stăpânesc micul comerț și meseriile. Exclusivi din punct de vedere național mai presus de orice închipuire, ei îndepărtează prin sforțările lor solidare orice concurență românească. De câțiva timp activitatea lor de cotropitori se întinde și asupra ogoarelor. Fișereștii, lusterii, sunt cei mai mari arendași ai Moldovei, formați în trusturi pe cari nici un guvern românesc nu îndrăznește să le atace, căci acești »nobili evrei« își au sprijinul lor în toate partidele. Apăsarea lor remai auzită, asemenea aceleia a plantatorilor sălbatici față de negrii americani, a provocat teribila revoltă țărănească din 1907.

Acești evrei cari stăpânesc orașele moldovenești, cari dețin activitatea economică a acestor orașe, cari au năvălit în sfârșit ogoarele unde distrug cu încetul pe țaran, ajuns robul lor, acești evrei sunt străini, în sensul absolut al cuvântului. Au fost streini, sunt și vor fi pe veșnicie. Vorbind un jargon amestecat cu nemțește, păstrându-și cu îndărătnicie un costum special, nutrind o ură neîblânzită împotriva »goilor« creștini ai țării pe cari îi exploatează, ei n'au nici un sentiment pentru această țară și nu i-au făcut niciodată nici o jertfă. Aceștia sunt acei cuceritori obraznici, lipsiți pe deasupra și de orice valoare morală, cari cer drepturi politice adică dreptul de a alege și de a fi aleși, singurele drepturi cari, ca străini ce sunt, le sunt refuzate. Acestor li se acordă însă printr'un vot al parlamentului naturalizarea, un »indigenat«, individual, dar ei cer prin campanii de presă ale căror cea mai nouă manifestare este articolul dlui Rakowski, ei cer în masă aceste drepturi politice superioare pentru a stăpâni cu desăvârșire o țară care nu le aparține sub nici un raport și pe care de un veac au năvălit-o prin viclesuguri.

Aceste drepturi politice superioare noi nu putem să le acordăm în masă. Să nu se vorbească de ură de religie (!) sau de rasă! E vorba cu totul de altceva, e vorba de existența noastră națională care depinde de caracterul curat româ-

nesc al României. Orice om de bun simț va înțelege că noi nu putem să ne omorâm noi singuri pentru a ne feri de critica celor interesați sau de critica celor sinceri cari nu văd în aceste lucruri grave și solemne cari sunt viața unei națiuni, — nu văd decât un subiect de raționări și de aiurări sentimentale.

Binevoți să primiți d-le director expresiunea sentimentelor mele cele mai distinse.

N. Iorga,

prof. la univ. din București, deputat.

Starea spiritelor în Grecia.

Opinia publică grecească continuă să se sbată încătușată de temerile unui eventual război, care fericit sau nefericit nu se poate ști încă ce consecințe va avea asupra rezolvării definitive a chestiunii cretane.

În urma propunerilor făcute guvernului dela Atena de către reprezentanții marilor puteri, populația grecească s'a alarmat din nou și cu drept cuvânt. Europa nu voiește să dea Creta grecilor, și aceasta din cauza de a nu periclita actualul regim din Turcia care convine marilor puteri din toate punctele de vedere.

Corespondentul ziarului »Le Matin« a obținut dela un deputat grec, interviewul de mai jos din care se poate vedea gradul de surescitare al poporului grec, în urma hotărârei luate de marile puteri.

Deputatul Tesaliei, d. Schlieman, a declarat următoarele:

»Nu, nu va fi războiu. Nu poți ataca un popor liniștit, mut și inofensiv. Nu-l poți apuca de beregată și a-l duce la zalhana fără ca el să fi făcut un singur gest sau să fi rostit un singur cuvânt. Un războiu în cazul acesta, ar însemna un asasinat, sau un act de brigandaj.

Nu există o chestiune cretană. Turcii au inventat această chestiune cu gândul de a și plăti cu sângele nostru ceea ce insuficiența lor politică i-a făcut să piardă în ultimul timp.

Creta, este o insulă greacă, care voiește să rămână greacă!... Până azi, ea a fost constrânsă prin foc și prin fier de trezeci de ori, și de trezeci de ori până azi ea s'a revoltat îndrăzneț și fără să fie slăbită s'a ridicat tot mai vie, tot mai puternică, tot mai grecească.

Când și-a dat Europa seama de aceasta, și în ultimul timp a luat o subț protecția ei, Europa îi promisese o soluțiune fericită în condițiunea de a nu se turbura liniștea din insulă. Și cretanii au așteptat liniștiți cu mâinile crispate pe tunuri și pe puști. De mai bine de șase luni, tribunalele din Creta stau de geaba. Nu s'a furat nici măcar o batistă, nu s'a insultat nimeni și nimeni n'a fost atins nici măcar cu cotul. Încrăzătorii în promisiunile Europei, cretanii și-au ținut cuvântul. Ast-zi așteptăm dar să-și țină și Europa cuvântul dat.

Cei care ne amenință și ne flutură pe deasupra capului flamura roșie a războiului, sunt turcii. Ei sunt cei care inventează o chestiune cretană. După promisiunea dată de marile puteri, chestiunea era ca și rezolvată. Noi care nu zicem nimic, noi care suportăm ofensa cu gurile încleștate pentru a nu isbucni, noi nu dorim războiul, mai ales în momentul de față când armata noastră nu și-a complectat încă organizarea.

Nu trebuie însă să ne împingă până la marginile răbdării, căci în ziua în care Europa va permite un asemenea paricid, în ziua în care șrapnelele turcești se vor sparge deasupra Acropolei distrugând această țară care a legănat primii ani ai umanității, și dela sânul căreia a supt viața lumea de azi, în ziua acea elenii se vor ridica singuri pentru a se răzbuna. Și cei 10 milioane de greci împrăștiati pe tot pământul, din Egipt până în America, vor aprinde un foc groaznic ale cărui flăcări se vor ridica până la cer.

Dacă ne omoară și dacă ne zdrobesc, noi nu vom muri singuri și ne vom răzbuna contra

Vânzare-lichidațiune încuviințată prin lege.

Am onoare a face cunoscut atât on. public din oraș, cât și din provincie, că în pră-

vălia mea de lampe, sticlărie și porțelan voi aranja

vânzare-lichidațiune.

Deoarece toate obiectele se pot căpăta foarte

ieftin și pe lângă serviciu prompt și conștiințios Roagă binevoitorul sprijin

özv. Sütő Józsefné
(Urbán E.)

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 478.

umanității moderne care va permite asasinarea mamei sale.

Odată ce regatul nostru va fi redus în bucățele, memoria gloriilor noastre, zdrobită, și veștele noastre stinse pentru totdeauna, noi nu vom mai avea ce pierde.

Cu curajul ce îi dă desperarea, vom aprinde bombe la picioarele Europei ca ea să ne distrugă pe toți, fiindcă odată ce țara noastră nu va mai exista nici noi nu vom mai avea pentru ce trăi.

Pentru calomniatori.

Primum următoarea declarațiune:

Lugoj, 2 Iunie 1909.

În calitate de avocat al Consistorului gr.-or. român al diecezei Caransebeșului Vă rog să binevoiți a da loc următoarelor rânduri:

Înainte cu câțiva ani s'au debitat în »Renașterea« de rușinoasă memorie din Caransebeș, iară după apunerea »Renașterei« se debitează în »Severinul« din Caransebeș cele mai grețose acuze în contra unor persoane aplicate la Consistorul din Caransebeș, îndeosebi în contra Preacuvioșiei Sale dlui protosincel Dr. Tr. Ios. Bădescu, pe cari un ziar ce se respectă nici nu le reproduce.

Autorii acelor acuze sunt fostul proprietar al »Renașterei«, temerarul domn Dr. N. Ionescu și lașii săi tovarăși grupați în jurul »Renașterei« și mai târziu în jurul »Severinului«.

Acuzele debitate în aceste ziare au fost denunțate și dlui ministru de culte și instrucțiune, care le-a denunțat apoi, în vestitul rescript No. 307/1907 Consistoriului diecezan.

Acuzele erau de două categorii. Unele erau concrete, altele vagi, nedeterminate. În urmarea atât a acestei denunțări făcută prin mijlocirea dlui ministru, cât și în urmarea altor două denunțări făcute din partea dlui dr. N. Ionescu direct Consistorului diecezan și cererei dlui dr. Bădescu, Consistorul diecezan a ordonat cercetare disciplinară.

În ce privește acuzele concretarea a avut de-o parte rezultatul negativ, că nici una dintre acuze nu s'a dovedit de adevărată, d'altă parte rezultatul pozitiv că toate acuzele s'au dovedit de scornituri lipsite de orice bază reală, iar în ce privește acuzele vagi, nedeterminate, s'a dovedit prin depunerile a 21 martori de cea mai aleasă poziție socială și oficială, — în cea mai mare parte de alte naționalitate și confesiune, că conduita morală a dlui dr. Bădescu poate servi de model.

Din aceste motive Consistorul diecezan a sistat procedura, interzicându-i totodată dlui Dr. Bădescu a intenta proces dlui Dr. N. Ionescu și ziarelor cari l-au calomniat, »pentru că astfel de chestii nu se resolvă prin sentințele forurilor civile, numai și numai prin judecata forurilor bisericești ca singure competente în ce privește activitatea oficioasă și purtarea morală a organelor bisericești, — iar Consistorul mitropolitan ca for de a 2-a și ultima instanță a aprobat decisele Consistorului diecezan.

Cauzele disciplinare sunt deci finalizate.

Cei iubitori de adevăr și de ordine se închină adevărului și ordinii. Dar nu toți oamenii sunt iubitori de adevăr și de ordine. D. dr. N. Ionescu și lașii săi tovarăși urmează a prezenta și mai departe acuzele dovedite de calomnii drept fapte reale. Dovadă articolul de fond din nrul 31 al »Severinului«, în care acuzele se prezintă din nou drept fapte, iar Consistoriile drept călcătoare de lege! — Dovadă un nou pamflet, din care mi-a căzut ieri în mână un exemplar tipărit, pamflet adresat în formă de interpelație dlui dr. Bădescu în care se debitează din nou drept fapte aceleași acuze, cari s'au dovedit de scorni-

turi lipsite de orice bază reală, de calomnii rău-tăcioase.

Acest pamflet se zice că se va răspândi imediat înainte de alegerea de episcop în mai multe sute de exemplare.

Este treaba seriozității și simțului bun a celor ce-l vor primi: a da crezământ unui pamflet sau deciziunilor forurilor disciplinare bisericești. Cu tot respectul

Dr. Ștefan Petrovici.

Mihail Eminescu.

— Câteva note noi. —

Cu prilejul comemorării lui Eminescu, d. Felician Batist publică în »Liberalul« din Iași următoarele interesante notițe asupra ultimelor zile ale lui Eminescu:

În mănăstirea Râșca, județul Suceava, se află încă și azi camera unde poetul Mihail Eminescu a locuit câteva luni și unde a compus multe din versurile lui frumoase, acolo a compus versurile din »Singurătate«:

*Cu perdelele lăsate stau la masa mea de brad
Focul pâlpâie în sobă; iară eu pe gânduri cad.*
versuri ce s scrise pe ușorul uși din dreapta, purtând iscălitura lui (dacă scrisul e autentic sau nu astăzi nu s'ar putea stabili deoarece fiind scrisă cu creionul s'a șters cu timpul, însă acum câțiva ani în urmă caracterul scrisoarei lui se arăta ici-colo).

Călugării bătrâni de-acolo știu multe de el și din apucăturile lui. Venise cu un an înainte de a se ivi primele simptome ale boalei, atunci când își căuta liniștea pe care n'o găsea nicăieri.

Odaia e identică cum el a descris-o în poezie; e o chilie izolată, mai mult o baracă așezată în mijlocul grădinei din dosul mănăstirii și-n fața căreia se află un loc de o frumusețe feerică, rară mai ales seara pe lună. Odaia e lungă numai de vre-o trei metri, captușită pe din afară cu scânduri de brad, iar pe dinăuntru lipită cu lut și văruiată. Masă și scaun de brad bătută în pământ, o sobă și un pat acestea compuneau mobilierul întreg — deasupra podul.

...imi ridic privirea-n pod

Și ascult cum învelișul cărților încet mi-l rod...

unde călugării păstrau în timpul iernii legume și fructe. De sigur, frumusețea grădinei cât și a întregii mănăstiri, liniștea care domnește veșnic acolo, actele istorice ce se găsesc la fiecare pas în mănăstirea Râșca și care amintesc atâtea fapte trecute (așa se află ușa pe unde a fugit Petru Rareș, lacătul în greutate de vre-o 3 kgr. stă și azi atârnat de o verigă, apoi clopotnița care a servit drept închisoare lui Kogălniceanu și Alexandri capii unirei, plus multe alte istorisiri din gură în gură printre călugării și sătenii din satul Râșca), atât timp cât a stat acolo toate acestea au format un izvor bogat de concepții de unde poetul și a adăpat imaginația pentru multe din bucățile lui frumoase pe unele complexându-le mai târziu (Cezara, Melancolie etc.).

Mulți de prin împrejurimile mănăstirii cunosc versuri de ale lui Eminescu cari n'au fost scoase la iveală, fie din prejucii, fie din neștiință; cele mai multe sunt prea realiste, dar a căror imagini și formă sunt uimitoare și nu pot fi atribuite decât maestrului Eminescu, așa e o poezie compusă din vre-o 20 de strofe intitulată »Elisa« unde descrie viața unei femei decăzute în halul cel mai de pe urmă, imaginile sunt atât de bine legate, onomatopoeizarea versului e atât de plângătoare, că ar întrece chiar »Lucașărul« — versurile excelente menite să moară fără să se spună.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 3 Iulie n. 1909.

— »Secțiunea istorică a »Asociațiunii«, a ținut ședință Luni la orele 5 d. a. sub președinția dlui Iosif St. Șuluțiu, președintele »Asociațiunii«. S'au luat următoarele hotărâri: Chestionarul referitor la adunarea datelor pentru compunerea unui dicționar toponomastic (compus de d. T. Păcățian) se va supune aprecierii plenului secțiunilor literare ale »Asociațiunii«, convocate pe 1/14 Iulie c. la Sibiu. Broșurile dlui Boilă avocat despre dreptul electoral comunal și dreptul de alegere pentru dietă, se recomandă comitetului central al »Asociațiunii« pentru a le procura pe seama bibliotecilor populare ale »Asociațiunii«.

Recensent d. T. V. Păcățianu a compus o broșură despre »Ștefan cel sfânt, primul rege al Ungariei«, menită a fi publicată în »Biblioteca populară« a »Asociațiunii« și că censurarea manuscrisului a fost încredințată membrului Vasile Goldiș deputat dietal. — »T. R.«

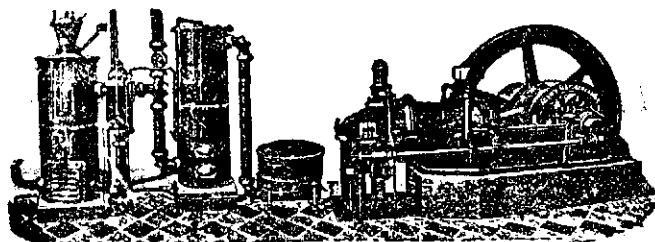
— Pentru votul universal. Deputații naționaliști slovaci au hotărât, să desfășure o agitație intensă pentru sufragiul universal. Ei vor organiza în cursul verii mai multe dări de seamă, când vor lămuri poporul, că realizarea votului universal adevărat nu mai poate fi împiedicată. Dd. Iuriga și Schiciac își vor ține darea de seamă în 18 I. c.

— Pentru monumentul lui Eminescu. În Ploiești s'a constituit din inițiativa dlui Petre Cînta, ajutor de p. imar, un comitet compus din d-nii I. Ionescu-Quintus, I. A. Basarabescu și Victor Jilciurescu, publiciști, C. D. Anghel, prefectul județului, Radu R. Stanian, primarul orașului; G. Tomescu, revizor școlar, dr. Z. Popescu, medicul primar al orașului, N. Lăzărescu, directorul liceului, general Cottescu, preotul G. Chirică și Munteanu-Rîmnic, președintele și secretarul »Ligei culturale« și P. Cînta în scopul adunării de fonduri pentru ridicarea unui monument lui M. Eminescu.

La concursul pentru »premiul Andrei Murășianu« pe doi ani de câte 300 cor. publicate de »Asociațiunea« din Sibiu, și-au înaintat lucrările cinci concurenți. Și adecă dd.: 1. Al. Ciura, »Icoane«. 2. Dr. A. Dobrescu, »Cum să trăim?«. 3. Mih. Gașpar, »În vraja trecutului«, schițe. 4. Dr. D. Stoica și Lazar, »Schița monografică a Sălajului«. 2. Em. Suci, »Țiganul în căruță«, »Țiganul cătană«, »Seara pe uliță« trei broșurele. Decernarea celor două premii se va face în ședința plenară a secțiunilor convocate pe Miercuri în 1/14 Iulie, iar premiarea în adunarea generală din acest an.

— Nou inginer. D. Cornel Micloși fiul preotului din Covăsinț Ioan Micloși a depus cu eminentă examenul de inginer de mașini, și a fost numit asistent prim lângă profesorul de studiu mech. »technol. Rejtő«, dela tehnica din Budapesta.

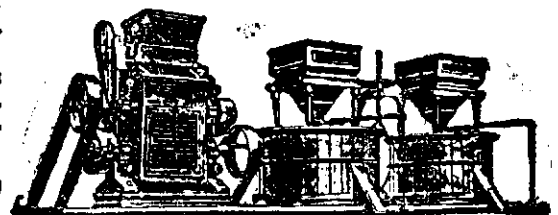
— Încontra literaturii morale. În adunarea generală a librarilor germani, care a avut loc la Lipsca în Mai trecut, s'a luat hotărârea de a se răspândi cu ajutorul presei în întreaga lume următoarea declarație: Adunarea constată cu mare înstrășare întinderea necentenită pe care o ia literatura deplorabilă, care fără nici o considerație față de binele obștesc, fără nici un sentiment de responsabilitate cu privire la sănătatea morală și fizică a tinerimei, deslănțuiește cele mai josnice pasiuni ale naturii omenești și amenință grav însăși bazele civilizației noastre. Reprezentanții librarilor germane, austriace ca și cele elvețiene, adunați la Lipsca, declină orice solidaritate cu autorii și propagatorii acestei literaturi înveni-

Motoare de gaz aerian, de încălzit cu cărbuni de lemn, cocs și cărbuni buni, cel mai puțin mijloc, fără fum, miros și pericol. Consumarea pe oră de 0.8—2 fileri și putere de un cal.

Motoare de benzină și locomobile de benzină cu cele mai favorabile condiții de plată și cu garanția cea mai mare. Construire de moară după sistemul cel mai bun.

TIVADAR HOFFMANN
Inginer mehanic antreprenor de clădiri de moară, în (Szeged)
Seghedin.

mate și consideră ca o datorie a fiecărui librar, de a se asocia din toate puterile pentru exterminarea acestui rău public, răspândind în mod intensiv cărțile bune și luptând energic contra literaturii demoralizatoare.

— **Mulțămă publică.** În urma apelului lansat la mai mulți marinimoși au binevoit a contribui pentru înmulțirea bibliotecii meseriașilor și comercianților din Sebeș și jur «Andreiana» d. Dr. Iosif Blaga profesor în Brașov cu 54 cărți în valoare de 50 cor. și d. Alexandru Predovici curelar Rîmnic Valcea, România, cu 15 cărți în valoare de 610 cor. Aducem și pe aceasta cale mulțămă P. on. domni binevoitori. Sebeșul-sășesc, la 15 Iunie 1909. Victor Sabaduș, președinte, Petru Muntean, notar.

— **Adunare învățătorescă.** Onorații membri onorari, fondatori și ordinari ai »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din comitatele Sătmar și Ugoția apartinătorii diecezei Gherlei«, precum și sprijinitorii instrucțiunii populare, sunt invitați a participa la a *XII-a adunare generală ordinară* care se va ține în *Baiasprie* (Felsőbánya) la 20 Iulie st. n. a. c.

Programul: 1. La 8 ore celebrarea sf. liturghii. 2. La 9 ore deschiderea adunării. 3. Cetirea și verificarea protocolului adunării generale trecute. 4. Raportul comitetului despre activitatea Reuniunii. 5. Alegerea comisiei pentru cenzurarea acestui raport și pentru înscrierea de membri noi și încasarea taxelor. 6. Cetirea disertațiunii: »Istoricul școlii gr.-cat. din Baiasprie« prin d. Gheorghi Medan, inv. 7. Raportul comisiei exmisse. 8. Desbaterea propunerilor prezentate prezidiului înainte de adunare cu 24 ore. 9. Defigerea timpului și locul adunării generale viitoare. Dat în ședința comitetului central ținută în Baia-mare la 15 Iunie 1909. *Constantin Lucacu* m. p., președintele reuniunii. *Stefan Pop* m. p., secretarul reuniunii. Notă. La 1 jum. ore p. m. prânz comun cu preț de 3 cor. seara petrecere cu joc aranjată de un comitet special. Participanții la prânzul comun și doritorii de a fi încvartirați să se adreseze dlui Atanasiu Lupan, învăț. în Baiasprie (Felsőbánya) barem cu 4 zile înainte de adunare. Treul la stațiunea din Baiasprie sosește de către Sătmar a. m. la 10 jum. și p. m. la 6 ore, dela Jibou seara la 6 ore.

— **Două invențiuni minunate.** O revistă din Londra anunță că Marconi se ocupă cu perfecționarea unui aparat care e o invenție fără păreche. Despre amănuntele de construcție păstrează deocamdată cel mai mare secret. Se știe numai că prin ajutorul aparatului cuvântul rostit se poate preface în cuvânt scris la stația de primire. Urmele lăsate de undele acustice pe placa de primire și cari corespund literilor alfabetului sunt deosebite între ele, deci produc efecte deosebite asupra curenților electrice în legătură cu placa. Acești curenți pun în mișcare automatic clapele unei mașini de scris și anume fiecare clapă semnelui scris. Marconi a declarat că peste o lună va da publicității aparatul.

»Transcontinentale Correspondenz« spune că Ernst Ruhmer din Berlin a arătat în public aparatul său pentru a vedea la depărtare. Acuma poate trimite numai 25 de puncte, deci figuri nefinsemnate. Ca să trimiți 10.000 și mai mult, ar costa un milion de mărci. Prin acest sistem ar putea trimite o scenă ce se petrece într-o stradă din Berlin, pe cale electrică la Paris și nu fotografia, dar chiar scena. Se va vedea la expoziția internațională din Bruxelles.

— **Politeță...** — La masa dată la hotelul Savoi (Londra) în cinstea sa, Shackleton renumitul explorator al polului Sud, a povestit că tovarășii săi nu uitau politețea nici în cele mai grele împrejurări.

Eram toți subț cort, când aud glasul unuia: »Ei, Mawon, ești ocupat?«
»Da, neapărat: răspunde acesta.
»Foarte ocupat?« mai zice glasul.
»Da foarte.«

»Dacă n'ai fi prea ocupat, Mawson, m'ai ajuta să es dintr'o crăpătură de ghetar.«

Și în adevăr afirma deasupra unei prăpăstii, ținându-se, abia numai cu patru degete de margene, amenințat a cădea și a se prăpădi.

x **In fabricile de țigle a lui Bohn se pregătesc anual peste 5 milioane de bucăți din renumitele și mult căutatele țigle roșii naturale a lui Bohn.**

Economie.

Convenția comercială dintre România și Austro-Ungaria.

Textul convenției și expunerea de motive împărțită de guvernul austriac deputaților.

Proiectul de lege pentru încheierea convenției comerciale dintre România și Austro-Ungaria prezentat de către guvernul austriac Reichsratului poartă oficial numele de »Convenție adițională la tratatul de comerț dintre Austro-Ungaria și România din 21 Decembrie 1893«.

Prin urmare nu este vorba de o convenție nouă, ci de astădată se prezintă spre votare numai acele puncte cari se deosebesc de punctele tratatului din 1893.

Dupăce se arată că în numele împăratului Francisc Iosif au fost numiți delegați prințul Schönburg, ministrul plenipotențiar la București și șefii de secție Richard Riedl și Iosif Szerényi, iar în numele regelui Carol d. Ion I. C. Brătianu, se enumără articolele din tratatul din 1893, la cari s'au făcut schimbări.

1. La articolul 2 se adaugă dispoziția că pe lângă clauza națiunii celei mai favorizate, se acordă diverse reduceri de taxe, provăzute într'o anexă a convenției.

2. Apoi se acordă transitul scutit de taxă pentru mărfurile ce una din părți ar trece prin cealaltă.

3. Se introduce un art. 2. a. prin care contractanții se obligă să nu supui mărfurile celeilalte părți la taxe mai mari decât mărfurile proprii.

4. Art. 3 se schimbă astfel încât părțile se obligă să nu puie piedică importului, exportului, ori transitului mărfurilor contractantului cellalt cu diverse excepții.

5. Art. 6 prevede diverse obligații militare și civile ale cetățenilor unui stat pe teritoriul celuilalt.

6. Se introduce un art. 6. a. care prevede diverse dispoziții pentru cazul de neînțelegeri dintre părți, cari vor fi rezolvate printr'un tribunal arbitral.

7. Art. 8 prevede că prezenta convenție va fi valabilă până la 31 Decembrie 1917.

Urmează apoi schimbările aduse articolului adițional, care prevede ușurările ce se aduc în relațiile mărginenilor dela graniță. E vorba acolo de produsele ce pot trece cu scutire de vamă locuitorii dela graniță, de dreptul ce se acordă mărginenilor de a duce vitele peste graniță la păscut ori la iernat. Acest capitol are acuma o singură modificare. Se acordă părților dreptul de a lua orice măsuri vor crede necesare din motive de poliție veterinară ori pentru controlul vamal.

În protocolul final de asemenea s'au adus oareșicari schimbări, relative la impunerea directă, la libertatea de navigație, la relațiile dintre părțile contractante și alte state, la legislația zăhărului, la litigiile judiciare, se spune că dispozițiile detaliate asupra traficului animalelor sunt cuprinse în notele diplomatice anexate.

Convenția intră în vigoare două săptămâni după schimbul ratificărilor și ține până la 18/31 Dec. 1917. Dacă cu un an înainte de acest termen nici o parte nu va denunța convenția ea va continua să funcționeze și pe urmă până la un an după ziua când vre-una din părți o va fi denunțat.

Cu aceasta se termină proiectul de lege prezentat camerei austriace în limba franceză și germană.

Urmează apoi o anexă asupra vămei ce se va plăti la importul în România a diferite mărfuri pentru cari Austria a obținut reduceri din tariful vamal autonom român și o anexă cu taxele ce vor plăti românii pentru exportul în Austria a următoarelor mărfuri:

grâu sută de kgr.	cor.	6:30
secară » » »	»	5:80
orz » » »	»	2:80
ovăs » » »	»	4:80
porumb » » »	»	2:80
meiu » » »	»	1:20
struguri de masă în colet poștal scutit		
colza	cor.	3:00
grăunțe de in și cânepă	scutite	
boi de bucată	cor.	60:—
ori după alegerea importatorului		
de 100 kgr.	cor.	9:40
tauri bucata	»	30:—
vaci »	»	30:—
viței »	»	5:—
oi, capre, cărlani, țapi	»	2:50
miei și iezi	»	1:50
porci în condițiile și sub controlul veterinar fixat pe cale administrativă, în greutate până la 110 kgr., bucata	cor.	11:—
peste 100 kgr. de 100 kgr. greutate	cor.	10:—
păsări (afară de vânat) vii:		
gâște sută de kgr.	scutit	
alte » » »	cor.	4:—

3. Importul de carne sărată, afumată etc. direct din România contra ordonanțelor administrative din Austria ori în Ungaria, importul solipedelor și a pasărilor nu poate fi oprit ori redus decât din cauză de pestă bovină ori când alte boale contagioase amenință să izbucnească. Pentru aceasta va trebui să se prezinte la stația de intrare un certificat medico-veterinar, care să ateste că comuna de proveniență este liberă de boale contagioase de 40 zile pentru solipede și de 14 zile pentru pasări.

4. Câtă vreme în România nu există pestă bovină se permite importul de carne de vite, porci și oi în condițiile următoare:

a) vitele trebuie să aibă certificate că sunt de proveniență română și sănătoase.

b) vitele trebuie transportate în abatorii sistematice la graniță, inspectate de veterinarii părților contractante și tăiate imediat.

c) carnea trebuie transportată imediat în vagoane plombate.

d) la stația de sosire carnea va fi supusă acelorăși legi ca și cea indigenă.

f) taxele se plătesc înainte de tăiere.

g) suma totală de animale acordată este pentru vite:

Anul	I câte 10.000 bucăți	
»	II	12.000 »
»	III	15.000 »
»	IV	20.000 »
»	V	22.000 »
»	VI	25.000 »
»	VII, VIII și IX câte 35.000	»
moarte sută de kgr.	cor.	16:—
pește proaspăt afară de crap	scutit	
carne proaspătă sută de kgr.	»	30:—
» sărată, uscată, afumată, fiartă	cor.	45:—

Urmează apoi expunerea de motive, care se începe cu un istoric al convențiilor comerciale între cele două state, urmează date asupra importului și exportului României precum și părții Austriei la ele, apoi asupra dezvoltării industriei cu România și a relațiilor comerciale dintre România și alte state.

Din toate acestea reiasă marea importanță ce are România pentru exportul Austriei, ocupând locul al 4-lea, după Germania, Anglia și Italia; pentru menținerea acestei stări nu s'au putut face concesii decât la vite și de aceea guvernul austro-ungar a trebuit să cedeze în acest punct.

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristály gözmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate

—[La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco. —

Relativ la reducerile acordate României, se spune că aceia acordată boilor e numai formală, deoarece o are și Italia, așa că în orice caz România s'ar fi folosit de ea, prin clauza națiunii celei mai favorizate. Numai la porci s'a făcut în adevăr o concesie. În ce privește celelalte reduceri, toate au mai fost acordate și altor state, așa că România s'ar fi folosit în orice caz de ele.

Urmează expunerea de motive asupra schimbului de note relativ la traficul de animale. Se explică aici măsurile ce s'au luat pentru asigurarea controlului veterinar și cantitatea de vite ce s'a acordat României, dovedindu-se că această cantitate, chiar dacă ar fi folosită toată, lucru puțin probabil, încă nu va fi în stare să coboare prețurile. Austria își rezervă dreptul de a aplica traficului de animale legile sale proprii; într-o notă s'a arătat însă guvernului român ce aplicare se va face de fapt de această rezervă. Lucrul acesta s'a putut face, deoarece situația veterinară a României este destul de bună și periculoasă numai din cauza vecinătății Rusiei, dar România a asigurat că va închide granițele față de Rusia.

Urmează apoi textul schimbului de note între cele două comisii, relativ la traficul de animale.

Prima notă este adresată de delegații austro-ungari dlui Brătianu. În ea se spune că cei doi contractanți vor trata traficul de animale după legile lor proprii. Austro Ungaria se obligă însă să respecte față de România zece puncte și anume:

1. Conservele în cutii, lâna ambalată, intestinale uscate, săul topit, laptele fiert ori coagulat, brânza, ouăle și untul nu vor fi supuse nici unei restricții.

2. Importul lânii nespălate, dar ambalate, a coarnelor, copitelor, pieilor, părului etc. uscate și a săului netopit se va admite, câtă vreme pesta bovină nu bântuie în România, numai provenind din comune sănătoase.

pentru porci:

anul I	50.000	bucăți.
» II	60.000	»
» III	70.000	»
anul IV—VI câte	90.000	»
» VII—IX »	120.000	»

pentru oi:

câte 100.000 pe an.

5. Certificatele trebuie să fie în limba oficială a țării de destinație.

6. Transitul de lână nespălată, de oase, coarne, piei etc. uscate, de săul netopit, de carne proaspătă în vagoane se permite pe baza unui certificat de sănătate.

7. Acelaș lucru pentru transitul de păsări vii și solipede, cari vor trebui afară de aceasta examinate la frontieră.

8. Transitul se permite numai dacă autoritățile române aduc la cunoștință că țara de destinație e gata să primească vitele.

9. Trecerea în Austria se va face numai prin Noua Suliță, Ițcani, Sinăuți și Băiașești, iar în Ungaria numai prin Ghimeș, Bran, Predeal, Turnu-Roșu și Orșova.

10. Transporturile ce se vor găsi la controlul dela frontieră bolnave ori suspecte pot fi refuzate, sub arătare de motive iscălite de medicul veterinar și păstrând ținând cont de interesele importatorului.

La această notă urmează un răspuns din partea dlui Brătianu prin care ia act de modul cum va trata guvernul austriac produsele veterinare române și declară că în acelaș fel va trata guvernul român produsele austro-ungare.

Mai urmează un text complet al noii convenții, după ce se fac schimbările și intercalările în tratatul din 1893, pe cari le-am arătat mai sus precum și un model de cartă de legitimație pentru voiajorii comerciali.

Cu aceasta se sfârșește seria de acte prezentate deputaților. Pentru ca să-și dea însă seama

de importanța economică a României, li-s'a mai pus la dispoziție o serie întreagă de tabele statistice asupra comerțului extern al României din 1891—906, mai întâi împărțit după țări și apoi după diversele articole separat.

Toată această complicație de proiecte, expunere de motive, note diplomatice și tabele statistice formează un volum de 344 pagini format mare și servește de bază studiilor deputaților asupra convenției comerciale dintre România și Austria.

Tirgul de bucate din Arad.

2 Iulie 1909.

S'au vândut azi:

grâu 400 mm.	—15-40
cucuruz 400 mm.	— 7-20
secară	— 9-70
ovăs	8-50— 8-60
orz	7-20— 7-30

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Iulie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jumătate:

Grâu pe Iunie 1909	27.74—27.76
Secară pe Oct.	20.40—20.42
Cucuruz pe Iulie	15.60—15.62
Cucuruz nou Mai	14.48—14.50
Ovăs pe Oct.	16.04—16.06
Rapiță pe Aug.	29.—29.20

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — — —	31 K.	65—34 K.	20 fil.
Din comitatul Albei — —	31 »	20—34 »	— »
De Pesta — — — — —	32 »	—34 »	45 »
Bănățesc — — — — —	31 »	75—34 »	55 »
Ardelenesc — — — — —	32 »	60—32 »	80 »
De Bacica — — — — —	32 »	30—33 »	70 »
Secară de calitate I. — —	20 »	45—20 »	75 »
Secară de calitate mijlocie	20 »	15—20 »	35 »
Orzul de nutreț, calitate I.	17 »	70—18 »	60 »
Orzul de calitate a II. —	17 »	—17 »	10 »
Ovăs de calitate I. — — —	19 »	75—20 »	05 »
Ovăs de calitate a II. — —	17 »	30—20 »	10 »
Cucuruz — — — — —	15 »	90—16 »	10 »
Tărîțe — — — — —	12 »	80—13 »	10 »

BIBLIOGRAFII.

A apărut Nr. 9 al »Bibliotecii Băncilor Române»: Articolul de lege LVIII: 1908 despre cec și Normaliv pentru afacerile de cec, traduse de Constantin Popp, redactorul »Revistei Economice» și al »Anuarului Băncilor Române». Sibiu. Tipografia arhidiecezană. 1909.

O broșurică de 24 fețe, foarte actuală, știut fiind că art. de lege LVIII: 1908 despre cec a intrat în vigoare la 1 Iulie a. c.

Afară de textul legii se află indicate în broșurică și Nrii ordinațiilor ministeriale privitoare la punerea în aplicare a noii legi, iar ca adnex este dat un »Normaliv pentru afacerile de cec» împreună cu o instrucțiune asupra manipulațiilor interne a cecurilor.

Folositoarea broșurică de 1/2 coală se poate procura direct dela traducător sau dela Administrația »Revistei Economice» în Sibiu — Nagy-szeber, cu prețul de 50 fileri.

— A apărut: *Revista asociației învățătorilor și învățătoarelor din România*. Nr. 12 cu următorul sumar: G. Vlădescu — Albești. — Zile de sărbătoare. Petre Popescu — Solidaritatea corpului didactic. D. Bujilă Dăeni — Constatări și îndemnări. E. Patriciu — O învățătură adâncă. * —

Programul congresului. Șt. Chivu — Noul Abecedar. Radu Cristescu — Scrisoare. D. V. Toiu — Învățătorii și politica. N. G. Teodorescu — Noul Abecedar. Vlădescu — Albești — Cronica. Ecouri, carnetul administrației, etc. Redacția: Revista asociației învățătorilor, — Buzău. Adm.: Pr. Aramă, — revizor școlar, — Tîrgoviște. Abonamentul anual pentru Revistă 5 lei, pentru Gazetă 4 lei. Pentru străinătate, în plus plata mărcilor de francare.

Poșta Redacției.

E. V. B. Articolul d-tale nu se poate publica.

Poșta administrației.

Vasile Beleş, Chitighaz. Am primit 12 cor. ca abonament până la 31 Dec. 1909.

Fond. în a. 1891.

Cele mai bune

Oroloage de turn

le pregătește

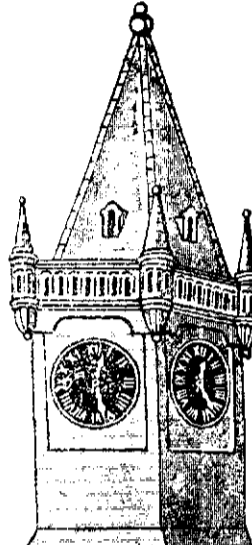
NADLER A.

urmașul lui

LEUTWYLER F. E.

Budapesta, VII.,

strada Kazinczy 28.

Execută și invențiuni.

— Preț-curent și prospect gratuit. —

Acei cari se vor provoca la ziarul »Tribuna» primesc favor.

Redactor responsabil Constantin Savu.

»Tribuna» institut tipografic, Nichin și cons.

Se caută

un practicant de farmacie, care să poseadă perfect limba română. Ceice vorbesc și limba germană sunt preferiți. Se pot ofera și practicanți cari au mai fost aplicați în farmacie. A se adresa la farmacia »IRIS», Lippa.

Apa minerală: Phönix din Buziaș

învieorează, vindecă. La boalele de rinichi și bășică, la boalele de aprindere învechite a rinichilor, contra formării pietrii și nisipului în bășica urinului, la boalele acute de laringe și de plămâni are efect excelent. — Recomandată de medici. —

Depozit general la firma:

Pollák József

Arad, József főherceg-ut 11.

Contra pistruielor și alunițelor

să folosiți

Crema și săpunul de lapte benzoic

original a lui KÁRPÁTI,

fiind unicul cosmetic ideal pentru mâni și față. În câteva zile depărtează pistruiile și toată necurătenia pielii. Comandele de 6 doze se expediază franco. Se poate căpăta dela preparatorul Kárpáti János farmacist în Arad, Boros-Béni-tér Nr. 15; precum și dela drogueriile și parfumeriile din Arad. Magazin principal în Budapesta: farmacia Török József Király-utca Nr. 12.

Să nu folosiți și să nu primiți numai cremă de lapte benzoic a lui Kárpáti, prețul 1 cor și săpun de lapte benzoic, prețul 70 fil. Să vă păziți de imitațiuni!

„LANER“ cremă neunsuroasă.

Cel mai nou product igienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, bucele pricinuite de infierbânteli, sgrăbunțe și alte necurătenii de piele. Crema această ziua se poate folosi mult mai cu succes.

„Laner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos, care acopere încrejurile și e cu totul nestricăcioasă. In culorile: roză, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„Laner“ săpun 1 bucată 60 fileri.

„Laner“ pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„Laner“ apă pentru gură Bună pentru dinții scorburoși și gingiilor burețoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 1-60; jumătate sticlă, 80 fileri.

„Laner“ esență pentru păr Excelentă pentru înlăturarea mătreței și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri.

„Laner“ pomadă pentru creșterea părului. 1 teglă 4 coroane.

„Laner“ vâpseală pentru păr pentru a colora în negru, brunet ori în blond părul sur și cărunț. Nereușita colorii e exclusă. La comanda să se noteze că părul încăruntit în ce culoare să se vâpsească (negru brunet). Un carton 4 coroane.

„Laner“ apă care face părul blond Pentru a vâpsi în timp scurt, în băl, auriu, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacierilor numai „Preparatele lui Rudolf Laner“ ieșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

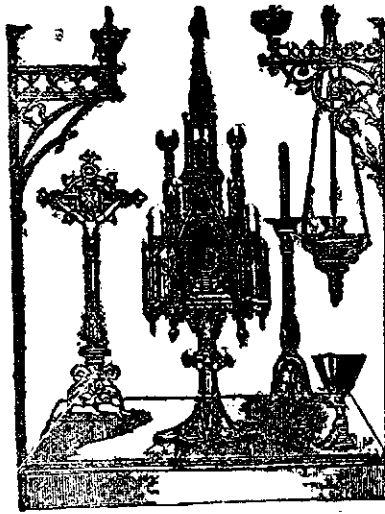
Farmacia „Maria ajutătoare“ a lui Rudolf Laner, Temesvár, Gyárváros Fő-ut 70.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

SZUBOTHA SANDOR

Medalia de aur Timișoara 1891.

pregătitor de odăjdii și adjusturi bisericesti.

Intemeiat la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498.
Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad
TIMIȘOARA-CETATE
in colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoșimei cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

**odăjdii, steaguri, cruci
statue sau altfel de adjusturi bisericesti**

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adjustărilor bisericesti.

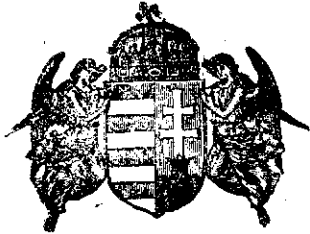
Pentru liferările mele iau răspunderea.
Servesc bucuros cu catalog ilustrat.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alui

ANTONIU NOVOTNY - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu adjustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate de dănsul în te cu deosebire **CLOPOTELE GĂURITE** ventate și premiate în mai multe rânduri, eari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu adjustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. Proșouranturi ilustrate gratis.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE
VİRSET
strada Kudritzer No.44-46.

: Cea mai renumită :
mare fabrică de mobile
din sudul Ungariei (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de pianee excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

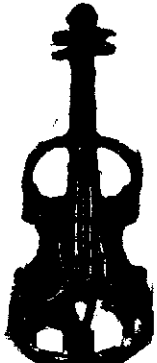

Neumann Károly atelier de zugrăvire pe sticlă, poleitor de sticlă și stabiliment de fabricarea oglinzilor
Nagyvárad, Teleki-utca 11.
Adresa telegrafică: MŪIPAR NAGYVÁRAD.

Fereștri pentru biserici zugrăvite artistic.
Lustruire modernă în colorii, din opal american etc. și din alte soiuri de sticlă, încadrate în plumb, aramă și argint.
Lucrări de sticlă aurită și argințită pentru zidiri, mobile etc. Zugrăvire de embleme. — Mozaic italian și american.
— Atelier cu instalație electrică pentru poleitul sticlei; poleire în toată forma și mărfmea. — Cadre străvezii și din sticle de oglinzi. — Fabrică de oglinzi. — Plănulește și aranjază vitrine moderne. — Magazin de oglinzi și sticle colorate.

STEHLIK LAJOS
atelier de violine și harmonice.
Budapesta VIII., József-körut 71.

Recomand bogatul meu magazin de produse proprii: violine de concert și surdine fabricate proprii. Atelier de reparat și transformat tot felul de violine vechi.

Harmonice
cu 2 rânduri de tonari și 2 registre 8 cor.
cu tonuri duple și 3 registre 9 cor.
cu 3 rânduri și 4 registre 12 cor.
Harmonice vieneze cu tonuri duple și 4 tonuri de bas prețul 22 cor.
Harmonice cu 2 rânduri de tonari cu 19 clape și 4 registre 30 cor.

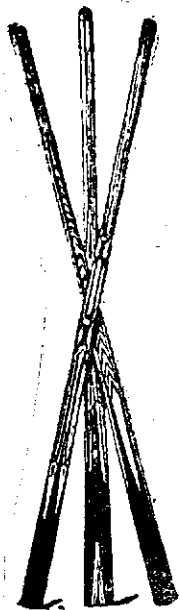
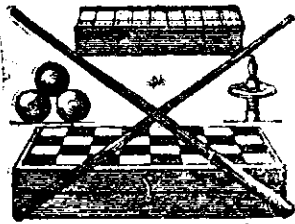
Violine
de școală cu arc dela 8—15 cor.
Violine de concert cu arc dela 15—200 cor.

Weisz Géza

fabrică de daci pt. biliarde, cheiuri și bile pt. biliarde.
Budapesta VII, strada Akácza Nr. 61.

Pregătește tot felul de cheiuri și bile verit. de fildeș, ține în depozit cele mai bune cheiuri, bile veritabile de fildeș, șacuri, domino, bile „Lignum Sanctum” și pănuși de lemn de carpin.

Primește spre reparare cheiuri și bile de fildeș și ambră cu prețuri moderate pe lângă executare solidă și cu punctualitate.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi zina întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsește între ele. Pentru trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc. Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2-— 2-20 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. — Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la magazin de coase „Koronagyémánt”

Lengyel Testvérek Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Katzky Antal

atelier mehanic, magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofoaane
Temesvár — Belváros
Jenőherczeg-u.

Magazin principal de gramofoaane originale, plăci cu prețuri foarte ieftine.

Reparările se fac cu punctualitate și ieftin.

Telefon comit. 692.

Fabrică ung. de portale și rolete.

Telefon 73-26.

Telefon 73-26.

Kovács Henrik és Tsa
Budapest VII, Szövetség-utca 3.

Pregătesc portale, vitrine și acte de intrare

în stilul cel mai frumos și modern cu sticlă și pictate gata pentru a — — fi puse în pereți. — —

— Desemnuri și planuri gratuite. —

Lucrări excelente.

Serviciu conștient.

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private
regulează și aranjează mai favorabil,

Müller János

Succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage

Budapesta, VII., Tököly ut 50 (casa proprie).

Cataloge și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

Cel dintâlu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitir — Fabricație proprie din marmură, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszombat, Déva și Bánpatak.

Telefon: Sas-szálloda.

Telefon: Sas-szálloda.

VA rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu altă firmă! —

KEPES ELEK pregătitor de bandaje și mănșeri

Oradea-mare (Nagyvárad)

— Sas-szálloda-átjáró (Passage). —

În atelierul meu pregătesc bandaje de surprătură la cazurile cele mai complicate, bandaje de pân-teci, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, articole pentru căutarea bolnavilor și orice lucrări de branșă aceasta cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanția.

Cearsăfuri și perini din piele de cerb, precum și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și curățirea mânușilor și orice reparație.

Odaie de probă separate pentru femei și bărbați. Țin în depozit tot felul de specialități (preservative) franceze,

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. —

La cumpărarea articolelor femeiești serviciu prin femei.